

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

PRÍLOHA RADOŠINSKÝCH NOVÍN

Číslo 5 Október 2010

„Tou mierou, akou v nás rastie láska, rastie taktiež naša krása. Láska je krásou duše.“

P. Greisiger

Škola – základ života

Máme za sebou niekoľko týždňov nového školského roka 2010/2011. Po jeho slávnostnom otvorení na školskom dvore a niekoľkých úvodných dňoch doladovania organizácie života školy sme už opäť vo víre školských povinností. Máme všetci pred sebou vznešené ciele a vieru, že sa nám ich podarí dosiahnuť.

Už niekoľko rokov je súčasťou vyučovacieho procesu aj vyučovanie náboženstva. Náboženská výchova sa zaradila medzi ostatné vyučovacie predmety. Voľakedy to tak nebolo. Týmto rozhodnutím vyjadruje aj moderná spoločnosť, resp. tí, ktorým je zverená starosť o jej blaho, význam a potrebu tohto predmetu pri výchove a vzdelávaní žiakov a študentov. Predstavitelia Cirkvi a spoločnosti hľadajú nové možnosti spolupráce pri formácii budúcej generácie.

V tomto novom školskom roku po prvýkrát môjho pôsobenia v našej farnosti som sa rozhodol, že sa budem stretať so všetkými našimi deťmi na hodinách náboženstva. Nemyslím si, že som lepší pedagóg ako tí, ktorí mi doteraz pri vyučovaní náboženstva pomáhali, a ktorým aj pri tejto príležitosti a touto cestou vyjadrujem svoju vďaku a úctu. Teda nevedia ma k tomu nejaká negatívna skúsenosť, ale myšlienka nášho otca biskupa Mons. Viliama Judáka, ktorému na katechéze najmä detí a mládeže veľmi záleží, ktorí nám, kňazom, často pripomína: „Vaše miesto na vyučovaní náboženstva je nenahraditeľné. Kňaz je kňaz.“ Ďalším vážnym dôvodom je skutočnosť, že chcem byť cez vyučovanie náboženstva v čo najužšom kontakte s deťmi prípadne s vami - ich rodičmi a starými rodičmi. Chcem Vám pomôcť pri plnení Vašej krásnej, vznešenej, ale náročnej úlohy, vychovávať deti vo viere, tak ako ste to sľúbili pri ich krste.

Opýtajte sa ma, ktorý vyučovací predmet považujem za najdôležitejší a odpoviem vám: náboženská výchova. Opýtajte sa ma, čo by som si želal v škole a poviem vám: ešte jednu hodinu náboženstva každý týždeň v každom ročníku. Napísal som tieto slová nie preto, že porovnávam náboženstvo s inými predmetmi, alebo preto, že ho učím. To nie je možné, matematika je dôležitá, slovenčina potrebná, angličtina ma budúcnosť atď., ale náboženstvo je náboženstvo. To nie je predmet ako iné predmety, to je budovanie základov osobnosti každého dieťaťa. To je osvojovanie si životnej filozofie postavenej na viere v Boha a jeho morálnych zásadách. To je objavovanie správneho obsahu života, tak ako si to predstavuje Jeho Autor a Pôvodca. To je usporiadanie rebríčka hodnôt tak, aby na prvom mieste bol vždy Boh, na druhom ty, teda môj blížny, a na treťom moje ja. Nie poučky, nie naučené modlitbičky, nie chodenie do kostola, príkazy a zákazy, nie to je náboženstvo, ale radostný a spokojný život podľa Evanjelia, podľa príkladu a učenie Ježiša Krista.

A toto, milí rodičia a starí rodičia, máme deti naučiť. Treba ich k tomu viesť od najútlejšieho detstva. A ja Vám v tom chcem pomáhať. Pomáhať Vám splniť sľub daný Bohu i Cirkvi, že budete deti vychovávať vo viere a že ich naučíte „milovať Boha nadovšetko a blížneho ako seba samého“. Stará zásada znie: „Slová povzbudzujú a skutky priťahujú.“ O náboženskej výchove to platí dvojnásobne.

Ale o tom, ako deti správne vychovávať, si povieme nabudúce, zatiaľ si zaželajme svetlo Ducha Svätého, ktorý nech nás vedie a posilňuje.

Váš duchovný otec

POĎAKOVANIE ZA ÚRODU

„Ty si, Bože, v každom chráme v svätostánku živý chlieb...“ Tieto slová nás napadnú pri pohľade na „hodový“ kostol, tradične vyzdobený plodmi záhrad, polí a viníc. Živé plody, pestrá variácia ich rozmiestnenia tak, aby svojou krásou zvýraznili nesmierne bohatstvo tvarov a farieb toho, čo nám Pán daruje ako obživu pre telo, je takpovediac pred jeho zrakom – pred svätostánkom. Je medzi nami živý a stará sa o naše telo i dušu. Až človek nevie, za čo má skôr ďakovať. Termín sviatku nášho kostola pripadol na jesenné kántrové dni, keď v jednom z nich máme ďakovať za úrodu.

Po studenej a mokrej jari, keď mnohá úroda skončila pod vodou, sa zdalo, že nám Pán Boh požehnal tento rok menej. A znova sa ukázalo, že to nie je pravda. A ukázalo sa tiež, že vieme ďakovať. Toľko darcov, toľko pomocných rúk azda ešte nebolo. Obrazy vytvorené výlučne z prírodných materiálov a farieb musia každého presvedčiť, kto je ich Pánom a kto je Pánom talentov skrytých v rukách a fantázii tvorcov výzdoby. Kiež ich bohatstvo, vôňa a krása oslovia každé srdce a naplnia ho pocitom vďaky.

(st) Foto: R. Erent

Pán neba i zeme, ďakujeme ti, dotkni sa našich srdiec a celkom ich pretvor.
Nech vďaka tejto kráse na teba nikdy nezabudneme a ustavične Ťa chválime.

Putovanie po Svätej zemi (VI. časť)

V ďalších dňoch kroky nášho putovania smerovali do Kány Galilejskej, Nazaretu, Jericha, Betánie, Jeruzalema, vystúpili sme na horu Tábor a Masadu. Pri návšteve Kumránu (Qumran) sme si ani neuvedomili, že je to najnižšie položené miesto v údolí Veľkej rokliny. Tu v roku 1947 mladí beduínski pastieri, ktorí hľadali stratenú kozu, nečakane objavili v jaskyni starobylé rukopisy. Qumrán bol pred viac ako 2000 rokmi prekvitajúcou usadlosťou. Od r. 150 pred Kristom až do r. 68 po Kristovi sa tu nachádzala komunita Essenov, ktorí tu mali ideálne miesto pre modlitbu a rozjímanie. Essení prepisovali biblické a iné texty na kožu, papyrus a medené zvitky. Keď rímske légie prišli do Jericha, Essení utiekli a zvitky schovali v neďalekých jaskyniach. Objavenie zvitkov malo nesmierny význam pre kresťanský svet, pretože boli prepisované v období zrodu kresťanstva. Teraz sú zvitky uložené v múzeu v Jeruzaleme.

Kána Galilejská – mesto prvého zázraku, ktorý učinil Pán Ježiš na svadbe, keď premenil vodu na víno. Na nádvorí františkánskeho kostola zázraku, ktorý bol postavený v r. 1879 na ruinách svätyne zo 6. storočia, považovanej za miesto konania svadby, na ktorej boli prítomní Pán Ježiš i Panna Mária, si 12 manželských párov z našej skupiny pútnikov obnovilo manželské sľuby. Ďalšie kroky nášho putovania smerovali do **Nazaretu**, ktorý leží v údolí na juhovýchode Galiley. Tu archanjel Gabriel zvestoval Panne Márii, že počne a porodí syna a dá mu meno Ježiš. V Nazarete trávil Ježiš svoje detstvo, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: „Budú ho volať Nazaretský.“ V prvých storočiach po Kristovi bol Nazaret obývaný iba Židmi. Až od 4. storočia sa začali stavať kostoly na miestach spájaných s Ježišom a Pannou Máriou. Nová bazilika Zvestovania bola dokončená v r. 1969. Je to už piaty kostol vybudovaný na mieste, kde sa archanjel Gabriel zjavil Márii. Zvyšky predchádzajúcich kostolov i jaskyňu, najsvätejšie miesto v bazilike Zvestovania sme mali možnosť vidieť a vstúpiť na tieto posvätné miesta. Autobusom sme sa presunuli do mesta **Ein Karem**, ktoré sa

Obnovenia manželských sľubov z našej farnosti sa v Káne Galeilejskej zúčastnili aj manželia Ina. Eva a Ina. Peter Matejovičovi.

nachádza medzi vrchmi v peknom zelenom údolí. Tradícia hovorí, že Ein Karem je júdsym mestom spájaným s narodením a životom Jána Krstiteľa. Tu navštívila Panna Mária z Nazaretu svoju príbuznú Alžbetu. V tom čase to bola namáhavá štvordňová cesta. Kostol „Navštívenia“ na mieste domu Alžbety a Zachariaša bol postavený v r. 1935 na zvyškoch bývalých chrámov už zo štvrtého storočia. V kostole je freska znázorňujúca návštevu Panny Márie a pod kostolom sú oltáre a starodávna studňa. V krypte kostola je skala, kde bol Ján ukrývaný počas vyražďovania betlehemských neviniatok. Prvý kostol sv. Jána Krstiteľa bol postavený v 5. storočí a na jeho ruinách stojí kostol zo 17. storočia, v ktorom sme obdivovali nádhernú mozaikovú dlažbu, ktorá sa zachovala z prvého, pôvodného kostola. Mozaika znázorňuje pávy, vtáky a kvety. Schody v kostole vedú k jaskyni, na trámoch ktorej sú vpísané verše chválospevu: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud“. V jaskyni pod oltárom je hviezdou označené miesto narodenia Jána Krstiteľa. MB

OKTÓBER, MESIAC ZASVÄTENÝ PANNE MÁRII RUŽENCOVEJ

Ruženec – prameň nádeje

Ruženec, ako ho poznáme dnes, sa kresťania modlia takmer päťsto rokov. Ale zrodil sa zo „*Psaltéria Panny Márie*“, ktoré je oveľa staršie. V stredoveku boli kláštory strediskami vzdelanosti, ale spočiatku v nich žilo veľa mníchov, ktorí nevedeli ani čítať, ani písať. Práve kvôli nim sa v 12. storočí denné recitovanie 150 biblických žalmov nahradilo 150 *Zdravasmi*, ktoré sa pripájali k recitovaniu liturgie hodín. Táto modlitba bola pôvodne predpísaná pre mníchov, ale postupne prenikla i medzi nábožných laikov. V 14. storočí Henrich Kalkar navrhol, aby sa po odrecitovaní 10 *Zdravasov* pripojila modlitba *Otče náš*. Za otca ruženca sa pokladá Dominik Hélión z Kolína v Prusku, ktorý navrhol pripojiť k *Zdravasom* rozjímanie o evanjeliových tajomstvách, a jeho súčasník dominikán Alain de la Roche (1428–1478) prišiel s návrhom, aby jednotlivé tajomstvá boli začlenené do troch skupín. V r. 1470 založil prvé ružencové bratstvo, ktoré bolo v r. 1475 v katolíckej cirkvi schválené. Od toho času sa *psalterium* začalo nazývať **Ruženec Blahoslavenej Panny Márie**. Postupne sa tajomstvá zredukovali na 15,

a odvtedy tvoria ruženec Radostný, Bolestný a Slávnostný. V tejto podobe, v akej ho uzákonil pápež Pius V., nazývaný aj prvý pápež ruženca, sa veriaci modlili ruženec ďalšie storočia. Až Sv. Otec Ján Pavol II. sa rozhodol doplniť tri evanjeliové tajomstvá o štvrté, a to tajomstvo Svetla. Sú to tajomstvá z verejného účinkovania Ježiša Krista od jeho začiatku pri krste v Jordáne až po predvečer jeho umučenia. Keď 7. októbra 1571 kresťanské vojská zvíťazili pri Lepante nad Turkami, z vďaky za pomoc vyhlásil pápež Pius V. 7. október za sviatok Víťaznej Panny Márie. V súčasnosti ho slávime ako sviatok Panny Márie Ružencovej. A čo je cieľom modlitby posvätného ruženca? Spájať sa s Ježišom Kristom a získavať jeho dary, silu pre svoj život, aby sa človek stával milším Bohu. Modlitba ruženca sama osebe nie je cieľom. Nie sú to vytrvalostné preteky, rozhodujúce nie je ani množstvo slov, ale túžba človeka spájať sa v modlitbe s Bohom, byť v jeho prítomnosti a naplňovať sa jeho láskou.

(Zdroj: DMC a KN) Spracovala: M. Bušíková

TOPOLČIANKY PUTOVANIE DETÍ K PANNE MÁRII KARMELSKEJ

S veľkou radosťou i zvedavosťou očakávalo 50 detí našej farnosti 28. júl, keď pod dozorom piatich dospelých sa rozhodli navštíviť pútnické miesto Topolčianky. Celodenný program naplánoval a zabezpečil vdp. dekan Ľ. Havran.

V Topolčiankach nás pred kostolom, v ktorom sa nachádza obraz Panny Márie Škapuliarskej, privítal dp. farár Anton Ižold, ktorý nás oboznámil s históriou kostola i samotného mestečka. Po prehliadke kostola sme mali detskú sv. omšu, do ktorej sa deti aktívne zapájali čítaním Božieho slova, prinesením obetných darov a čítaním prosieb veriacich, ku ktorým si pridali aj vlastné prosby. Na

miestnom cintoríne sme sa pomodlili pri hrobe vdp. Emila Scheimera, kanonika, dekana a farára, ktorý pôsobil v Topolčiankach 45 rokov (1962-2007). Jeho zásluhou bol Topolčiankam priznaný štatút pútnického miesta. Topolčiansky kaštieľ je známy aj ako letné sídlo prezidentov T. G. Masaryka a E. Beneša. Ďalší prezidenti až po súčasného navštevovali Topolčianky krátkodobo alebo neoficiálne. Po prehliadke kaštieľa a krátkom oddychu sme prešli do Národného žrebčína, ktorý je v súčasnosti jediná živá „Národná kultúrna pamiatka“ na Slovensku, zachováva ju pre Slovensko a Európu génový fond koní plemien Lipican, Arab, Hucul a Slovenský teplokrvník. Ale najväčšiu radosť i záujem prejavili deti, keď nás autobus viezol do zubrej obory, ktorá je jediná na Sloven-

sku prístupná pre turistov. Tu už mali dospelí plné ruky práce, aby malým zvedavcom nedovolili priblížiť sa k ohrade. Na zvedavé otázky detí trpezlivo odpovedala pani ošetrovateľka, ktorá dala krmivo zvieratám do masívnych nádob a ony si ich pritiahli na svoju stranu ohrady, čo sa deťom veľmi páčilo. Po krátkej prestávke pred stánkom so suvenírmi sme nastúpili do autobusu a vydali sa na cestu domov. Deti so samozrejmosťou prijali výzvu na modlitbu ako poďakovanie za krásne prežitý deň. Zároveň ďakujeme Bohuznámy darcom za finančný príspevok na púť detí. Doprava a stojné CK DODOCAR Piešťany činil 260 € a vstup do múzea, žrebčína a obory zubrov 120 €. Ešte raz ďakujeme.

M. Bušíková

Mariánska púť detí do Topolčianok

Dňa 28.7.2010 sme putovali s pánom dekanom do Mariánskeho pútnického mesta – Topolčianky. Púte sa zúčastnili deti z Radošiny, Bziniec aj Behyniec. Cestu sme začali v autobuse spoločnou modlitbou Slávnostného ruženca za vyda-
rené putovanie.

Po príchode do Topolčianok naša cesta viedla do kostola, ktorý je zasvätený Sv. Kataríne Alexandrijskej. V kostole na bočnej strane sa nachádza obraz Panny Márie Škapuliarskej – Karmelskej. Tradícia púte k Panne Márii bola založená v roku 1686. Každoročne sa tu na druhú júlovú nedeľu zhromažďujú pútnici.

Juraj Goryl

Foto: Danka Neumannová

Zábery z výzdoby bočných oltárov – Poďakovanie za úrodu (Foto: R. Erent)

ÚMYSLY APOŠTOLOV MODLITBY 10/11 2010

OKTÓBER 2010

Všeobecný: Aby sa katolícke univerzity čoraz viac stávali miestami, kde vo svetle evanjelia možno zakúsiť harmonickú jednotu medzi vierou a rozumom.

Misijný: Aby svetový deň misií poskytol príležitosť pochopiť, že úloha ohlasovať Krista je veľmi potrebná služba Cirkvi pre blaho ľudstva.

Úmysel KBS: Aby sa spoločnou modlitbou posvätného ruženca v našich rodinách i chrámoch prednášali prosby za zasvätené osoby a nové duchovné povolania.

ADORÁCIA

V Radošine na prvý piatok od 12. do 18. hodiny.

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

Denne — okrem nedele, pol hodiny pred sv. omšou vo farskom kostole

K prvému piatku:

- **V Radošine** v pondelok od 16.30 do 18.00 hod., v stredu po rannej sv. omši, v piatok od 8. do 9. hod. a popoludní od 15.00 do 16.30 hod.
- **V Behynciach** v utorok od 16.30 do 18.00 hod.
- **V Bzinciach** vo štvrtok od 16.30 do 18.00 hod.

Farská knižnica informuje: Otváracie hodiny farskej knižnice zriadenej v priestoroch obecnej knižnice na Obecnom úrade v Radošine sú: **streda od 13.00 do 16.00 hod.**

KATECHÉZA

Sviatosť krstu: Rodičia, ktorí žiadajú o krst svojho dieťaťa, si dohodnú termín krstu a katechézy pred ním s kňazom osobne, alebo telefonicky (038 5398281, 0905345869). **Sviatosť krstu sa udeľuje jedenkrát v mesiaci – tretiu nedeľu v mesiaci.**

Sviatosť manželstva: Snúbenci aspoň tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša prídu na farský úrad a žiadajú o prijatie sviatosti.

Príprava dospelých na prijatie sviatostí: Príprava na prijatie sviatostí krstu dospelých, prípadne iných sviatostí, trvá dva roky.

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

OKTÓBER 2010

7.	Ružencová Panna Mária	spomienka
18.	Sv. Lukáš, evanjelista	sviatok
28.	Sv. Šimon a Júda, apoštol	sviatok

NOVEMBER 2010

1.	Všetkých svätých	slávnosť
9.	Výročie posvätenia Lateránskej baziliky	sviatok
20.	Výročie posvätenia katedrálneho chrámu v Nitre	sviatok
21.	Krista Kráľa	slávnosť

NOVEMBER 2010

Všeobecný: Aby obeť drog a inej závislosti za podpory kresťanského spoločenstva našli v Bohu silu na radikálnu zmenu života.

Misijný: Aby cirkvi Latinskej Ameriky napredovali v celokontinentálnych misiách podľa návrhov ich biskupov.

Úmysel KBS: Aby sme hlbšie prežívali tajomstvo spoločenstva svätých a modlili sa za bratov a sestry, ktorí sú už vo večnosti.

SPRÁVY ZO ŽIVOTA FARNOSTI

- Dňa 28. júla sa uskutočnila návšteva pútnického mesta Topoľčianky, zúčastnilo sa na nej 50 detí.
- V predvečer sviatku Nanebovzatia Panny Márie, 14. augusta, sa 32 pútnikov z našej farnosti a z Nitrianskej Blatnice zúčastnilo putovania na Kalváriu v Nitre. Po príchode sme mali možnosť prísť k sviatosti zmierenia a o 17. hod. sme sa spoločne pomodlili Krížovú cestu. O 19. hod. nasledovala slávnostná sv. omša, ktorú celebroval pomocný biskup J. E. Mons. Marián Chovanec. Po sv. omši sme sa modlili rozjímavý ruženec, po ktorom nasledovala procesia k Lurdskej jaskyni.
- V Centre sv. Pavla sa v nedeľu 5. septembra stretla veľká skupina veriacich, ktorí si zo záujmom vypočuli rozprávanie dp. dekana Ľ. Havrana o jeho putovaní do Santiaga de Compostela k hrobu sv. Jakuba. Na začiatku nám pripomenul život sv. Jakuba a jeho verejné účinkovanie s Pánom Ježišom a jeho cesty pri šírení kresťanstva. Zaujímavé rozprávanie o putovaní doplnil p. dekan fotografiami premietanými na plátno.
- V nedeľu, 19. septembra, po sviatku Povýšenia Kríža, sa farský kostol zmenil na záhradu s najkrajšími plodmi zeme, ktoré priniesli veriaci z našej farnosti. Aj takýmto spôsobom sa dá poďakovať Bohu, nášmu Stvoriteľovi za všetko, čo nám dáva. Pri tejto príležitosti, keď si pripomínáme posvätenie chrámu, odslúžil p. dekan veľmi slávnostnú svätú omšu. Speváčky s pani organistkou ju obohatili krásnymi spevmi a obetné dary nieslo 10 detí a dospelých v piatich pároch. Po sv. omši miestny spevácky zbor potešil pred kostolom vychádzajúcich veriacich a krojovaná skupinka ich ponúkla koláčikmi. V popoludňajších hodinách prišlo výzdobu kostola, ktorej krása je už známa v širokom okolí, pozrieť veľké množstvo ľudí. Výzdoba kostola bola sprístupnená ešte dva týždne.

Foto: R. Erent
a J. Stanovič

